

1 בית-ספר "הגליל" - שיחה מורה-תלמיד לטיפול כתיבה רפלקטיבית.

2 **תצפית בשיעור בכיתה ד'.**

- 3 השיעור מוקדש , לפי הגדרתה של המורה ל"השבחת כתיבת הרפלקסיות". הילדים עוסקים
- 4 במשימות באופן גמיש. המורה יושבת עם אחת התלמידות (עולה חדשה). השיחה בין המורה לבין
- 5 הילדה נמשכה כמעט 40 דקות. לכל אורך הזמן הילדים עבדו בסדר מופתי, המורה לא נאלצה אף
- 6 פעם לקטוע את השיחה עם הילדה. השיחה התנהלה על בסיס הרפלקסיה שהילדה כתבה בעקבות
- 7 עבודה בקבוצות מסוימת. התוצר היה רפלקסיה משוכתבת של הילדה.
- 8 מ: רוצה שנפתח את הרפלקסיה שלך? תקראי לי אותה ואחר כך נראה?
- 9 ת (קוראת). כזכור התלמידה עלתה לארץ לפני כשנה כך שמתקשה עדיין להתבטא. קוראת ומדברת
- 10 לאט, עם הפסקות ארוכות בין מילה למילה. המורה ממתינה בסבלנות רבה, אינה עוזרת לה
- 11 בקריאה, ממתינה שהילדה תקרא בעצמה את אשר כתבה.): היום למדתי בקבוצה שאם אני
- 12 לומדת לבד זה יותר קשה וגם אתה לא יכול לבד יותר ואם אתה שוב ב...
- 13 מ: התייחסת לתוכן – מה למדנו וגם התייחסת לתהליך - קשיים וכו'. נעבור על זה יחד על-מנת
- 14 שאם בעוד כמה זמן תרצי לחזור לכך תביני ותזכרי בדיוק מה היה... אני מבינה שהיה לך קשה
- 15 והקבוצה עזרה לך. יש לך מודעות לקשיים. אני רוצה שנבהיר איך הקבוצה עזרה לך וגם נבהיר
- 16 מה היה קשה. (הילדה שותקת) נעשה זאת יחד.
- 17 הילדה שותקת.
- 18 מ: בואי נקרא משפט ומשפט אולי זה יעזור לנו להבין.
- 19 ת (מקריאה משפט ראשון): היום למדתי בקבוצה שללמוד לבד זה יותר קשה. אני יודעת יותר.
- 20 לבד זה קשה.
- 21 מ: בואי נעצור כאן. מה זאת אומרת? מה היה לך קשה? איך את יודעת עכשיו יותר?
- 22 הילדה מנסה לכתוב, אך לא יודעת מה.
- 23 מ: בואי תגידי בעל-פה, אחר כך נראה איך ננסח זאת. בואי תתחילי. מה למדת בקבוצה?
- 24 ת: למדנו על אלימות במשפחה.
- 25 מ: מה בדיוק עשיתם?
- 26 ת: העלינו מושגים.
- 27 מ: תכתבי.
- 28 ת: איך כותבים "העלינו"?
- 29 המורה מסבירה לה והילדה רושמת.
- 30 מ: העליתם מושגים של מה?
- 31 ת: שקשורים ל"אלימות במשפחה". (כותבת).
- 32 מ: איך קוראים לתהליך שבו מעלים מושגים?
- 33 ת: סיעור מוחין.
- 34 מ: מה עוד עשיתם?
- 35 ת: שאלנו שאלות.
- 36 מ: איזה שאלות?
- 37 ת: שרוצים לדעת.

התלמידה כותבת: "שאלנו שאלות על אלימות במשפחה שאנחנו לא יודעים עליהם את התשובות".	38
מ: שימי נקודה. (הילדה עושה זאת). זהו התוכן והתהליך שעשיתם בקבוצה. מה את חושבת על כך? מה הרגשת?	39
ת: היה קשה.	40
מ: מה היה לך קשה בלמידה זו?	41
הילדה שותקת, המורה מאפשרת לה לחשוב, נותנת לה זמן. לאחר זמן מה שהילדה ממשיכה לשתוק.	42
מ: אני זוכרת שכשישבתי איתך בקבוצה והסברתם מושגים, פחות השתתפת. היה לך קשה להשתתף בקבוצה?	43
הילדה ממשיכה לשתוק.	44
מ: נעזוב קשיים, איך הרגשת כשהיית בקבוצה? הרי לא תמיד אנו עובדים בקבוצות. הילדה שותקת.	45
מ: את יכולה לקרא מה שכתבת.	46
התלמידה מתבוננת בכתיבתה ושותקת, מתלבטת מה לכתוב.	47
מ (אחרי שתיקה ארוכה): בואי אעזור, אני אתחיל ואת תמשיכי. הלמידה בקבוצה...	48
ת: מאפשרת דיאלוג.	49
מ: מאפשרת דיאלוג. מה הדיאלוג נותן לך? במה שונה מאשר בלעדיו?	50
ת: יותר ידע.	51
הילדה כותבת: "הלמידה בקבוצה מאפשרת דיאלוג, יותר ידע ..."	52
מ: מאשר מה? מאשר מי?	53
ת: מחברי הקבוצה. (כותבת).	54
מ (מזכירה): נקודה בסוף משפט. נחזור מה היה לך קשה ואיך הקבוצה עזרה לך?	55
ת: שאלנו שאלות ולי לא היו שאלות.	56
מ: למה לא היו לך שאלות? את ידעת הכל? לא ידעת איך מנסחים את השאלה? (שתיקה).	57
מ: כתבת "היה לי קצת קשה". אני רוצה לדעת איך לעזור לך. המטרה שאת תדעי מה קשה לך וגם שאני אדע במה לעזור לך בהמשך. (שתיקה)	58
מ: איך נעזרת בקבוצה? איך הקבוצה עזרה לך?	59
ת: את שאלת ואני לא ידעתי. הילדים הסבירו לי. (כותבת).	60
מ: איך היה לשבת עם החברים שלך בקבוצה? (שתיקה). הרגשה נעימה, לא נעימה?	61
ת: נעימה.	62
מ: למה נעים? למה הרגשת טוב?	63
ת: מתייחסים אליי.	64
מ: שמתייחסים אלייך בכבוד? למרות הקשיים בשפה?	65
תלמידה מהנהנת בהתלהבות.	66
מ: בואי נכתוב. אני אתחיל ואת תמשיכי. "הרגשתי ..."	67
הילדה כותבת: "הרגשתי נעים בקבוצה בגלל שהיו ילדים טובים בקבוצה והם עזרו לי כשהיה לי קשה."	68
76	75

מ : במה עזרו?	77
(שתיקה)	78
מ : מה את מצפה שיקרה לך בהמשך?	79
ת : שיהיה יותר חומר.	80
מ : מה זאת אומרת שיהיה יותר חומר?	81
ת : שיאספו יותר חומר.	82
מ : שמי יאסוף?	83
ת : אני והקבוצה.	84
מ : בואי נכתוב?	85
הילדה כותבת : "אני מצפה מהקבוצה שנאסוף יותר חומר ..."	86
מ : על מה?	87
ת : על התופעה. (כותבת)	88
מ : ומה את מצפה מעצמך כלומדת?	89
ת : לדעת יותר.	90
הילדה כותבת : "אני מצפה לדעת יותר על התופעה "אלימות במשפחה".	91
מ : עוד משהו להוסיף? מה את מצפה ממני כמחנכת, מאתי שמלווה אותנו? (שתיקה).	92
מ : או קיי. את רואה התייחסנו לתוכן, לתהליך. לאיך עבדתם בקבוצה, לרגשות שלך ולקשיים.	93
היה לך קשה קצת לומר על הקשיים, אבל זה בסדר בינתיים. תודה לך. את רוצה לחזור?	94
	95